

קבלת שבת

סוגרים שבוע
פרשת תולדות

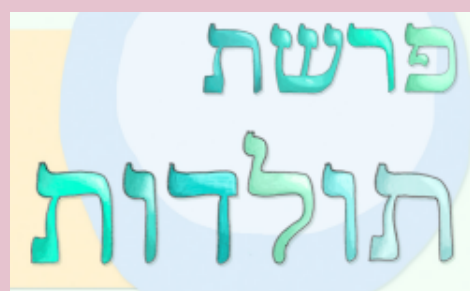
בכורה וברכה

ליצירה של שיעור זה יש להכין מראש עיתונים
ומגזינים ליצירת קולאז'

על הפרשה:

לדף פ"ש ניתוח א-ב

בכורה ובונה

לדף פ"ש ניתוח ג-ד

מה בפרשה בקצרה:

רבקה ויצחק מצפים לילדים. רבקה עקרה ואינה מצליחה ללדת. הם מתפללים לה, ותפלתם נענית ונולדים להם תאומים. לראשון, שהיה אדמוני ושעיר קראו יעשו, ולשני, שאחז בעקבו של אחיו קראו יעקב.

יום אחד, לאחר שגדלו, חזר יעשו מהשדה רעב ועייף ובקש מייעקב שהכין נזיד עדשים אדם שיתן לו לאכל ממנו. יעקב מבקש לקנות מעשו את הבכורה שלו בתמורה לנזיד העדשים. יעשו מסכים.

סוגרים שבוע פרשת תולדות

מה בפרשה בקצרה:

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ רָעַב, וַיִּצְחַק רוּצָה לְרֹדֵת לְמִצְרַיִם. ה' מוֹרָה לְיִצְחָק לְהִשְׁאֹר בְּכַנְעַן, וּמִבְּטִיחַ לוֹ כִּי יִזְרְעוּ יִזְכֶּה לְגֹר בְּאֶרֶץ. יִצְחָק עוֹבֵר לְגֵר. רַבְקָה כִּמְעַט וְנִלְקַחַת מִמֶּנּוּ לְבֵית אַבְיִמֶלֶךְ, לְאַחַר שֶׁיִּצְחָק טָעַן שֶׁהִיא אַחֹתוֹ. אַבְיִמֶלֶךְ, שְׂרוּאָה אֶת יִצְחָק מִצְחָק אֶת רַבְקָה, מִבֵּין שֶׁהִיא אֲנִשְׁתּוֹ וּמַחְזִיר אוֹתָהּ אֶל יִצְחָק.

יִצְחָק עוֹבֵד אֶת הָאֱדָמָה וְזוֹכֶה לְהַצְלָחָה כִּלְכָלִית גְּדוֹלָה הוּא בַּעַל מִקְנֵה גְדוֹל. הַפְּלִשְׁתִּים מְקַנְאִים בּוֹ, סוֹתְמִים אֶת הַבָּאֲרוֹת שֶׁחָפְרוּ אַבְרָהָם אָבִיו וְהוּא מְגַרֵשׁ מִגֵּר. יִצְחָק חוֹפֵר אֶת הַבָּאֲרוֹת מִחֲדָשׁ וְרוּעֵי גֵר נִכְנָסִים בְּמַרְיָבָה עִמּוֹ עַל בַּעֲלוֹת הַבָּאֲרוֹת. ה' אוֹמֵר לוֹ לֹא לְדַאֵג, כִּי הוּא אֲתוֹ.

בְּסוֹפוֹ נֶשֶׁל דָּבָר אַבְיִמֶלֶךְ מִגֵּיעַ בְּעַצְמוֹ בְּמִשְׁלַחַת כָּבוֹד אֶל יִצְחָק שֶׁתּוֹקֶה מִדוּעַ מִי שֶׁגֵּרֵשׁ אוֹתוֹ בָּא לְבַקְרוֹ. אַבְיִמֶלֶךְ מְבַקֵּשׁ לְכָרוֹת עִמּוֹ בְרִית שְׁלוֹם, יִצְחָק עוֹשֶׂה לָהֶם מִשְׁפָּה, וְהֵם נִפְרָדִים לְשְׁלוֹם.

סוגרים שבוע פרשת תולדות

מה בפרשה בקצרה:

חולפים הימים, יצחק זקן והוא רוצה לברך את בניו לפני מותו, ובקה שידעת
שאת הברכה החשובה מקבל הן הברכה עוזרת ליעקב "להתחפש" לעשו וכך הוא
מקבל מיצחק את הברכה שהייתה מיעדת לו.
כאשר מגיע עשו לקבל את ברכתו, יצחק מגלה שיעקב קבל במרמה את הברכה
לפניו, עשו הפגוע זועק ומרגיש מרמה. הוא מבקש מיצחק שיברך גם אותו.
לבסוף מברך יצחק גם את עשו: "משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מטל".
עשו זומם להרג את יעקב כאשר יסתימו ימי אבל אביו.

רבקה נשומעת על כך מזהירה את יעקב, ומצוה עליו ללכת לפדן ארם ארץ
מולדתה ומבקשת ממנו שימצא לו אשה משם. יעקב מקשיב לה ובורח מפני עשו.

סוגרים שבוע פרשת תולדות

לומדים יחד:

בנורה ובנכה

וַיֵּצֵא הָרֹאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי כְּלוֹ כְּאֶדְרֹת שֶׁעַר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו. כּו וְאַחֲרֵי-כֵן יֵצֵא אָחִיו וַיְדוּ אֶחְזֵת בְּעֵקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב ...

וַיָּזַד יַעֲקֹב נָזִיד וַיִּבֹא עֵשָׂו מִן-הַשָּׂדֶה וְהוּא עֵיף. וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל-יַעֲקֹב הֲלִעִיטַנִּי נָא מִן-הָאָדָם הָאָדָם הַזֶּה כִּי עֵיף אָנֹכִי עַל-כֵּן קָרָא-שְׁמוֹ אָדָם. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מְכָרָה כִּיּוֹם אֶת-בְּכוֹרְתִי לִי. וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הֲנִי אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוֹת וְלָמָּה-זֶּה לִי בְּכוֹרָה. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשְּׂבֻעָה לִי כִּיּוֹם וַיִּשְׂבַּע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת-בְּכוֹרְתוֹ לְיַעֲקֹב. וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיֵּשֶׁתּ וַיִּקַּם וַיֵּלֶךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת-הַבְּכוֹרָה.

- מי נולד ראשון בפרשתנו?
- מי מבין האחים מגלה רצון וחשיבות לזכות בכורה?
- כיצד הבכורה עוברת אל הצעיר מבין השניים?
- מי מבין הבנים - יעקב ועשו - זוכה בהמשך לברכה העקרית מאביהם יצחק?
- האם באמת אפשר למכור בכורה?
- הפרשה מסיימת בכך שעשו רוצה להרוג את יעקב ויעקב בורח ממנו. מה יקרה לדעתכם כשיפגשו בעתיד? האם יוכלו להשלים זה עם זה?

סוגרים שבוע

פרשת תולדות

בכורה וברכה

לימוד ושיח

בספר בראשית אנחנו פוגשים משפחות רבות ובמשפחות הללו ישנם כמה אחים או כמה אחיות. אחד מהם תמיד יהיה הבכור - האח שנולד ראשון במשפחה. לאח הבכור, בימי המקרא (התורה) הייתה עדיפות על אחיו והוא זכאי לברכה, להמשכיות וגם לירשה גדולה יותר.

אך בספר בראשית כל הבכורים אינם נבחרים בסופו של דבר ואינה מקבלים את הברכה.

בחנו את הידע שלכם - בצמדי אחים ואחיות בספר בראשית (בעמוד הבא):

מי מבין צמדי האחים נולד ראשון?

מי מביניהם נבחר וזכה לברכה?

האם אתם זוכרים כיצד נבחר ועל ידי מי או באיזו ברכה זכה?

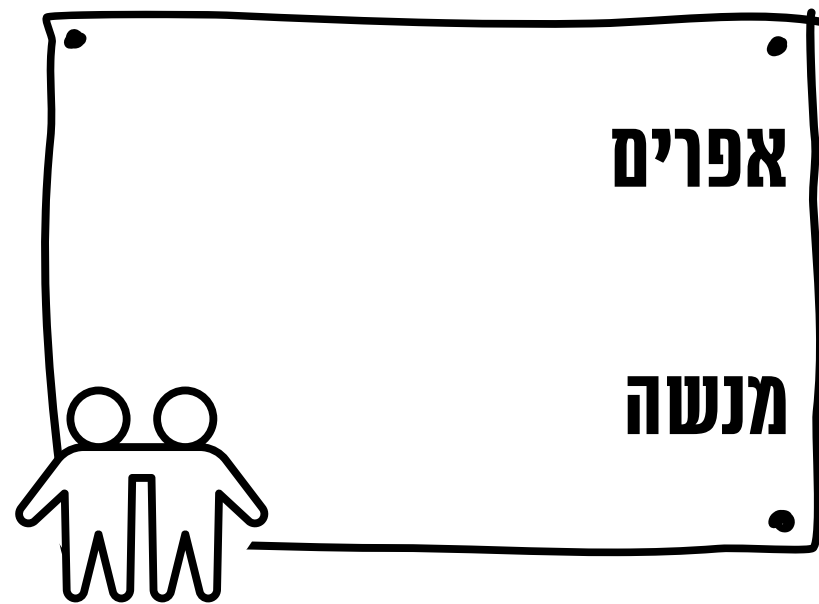
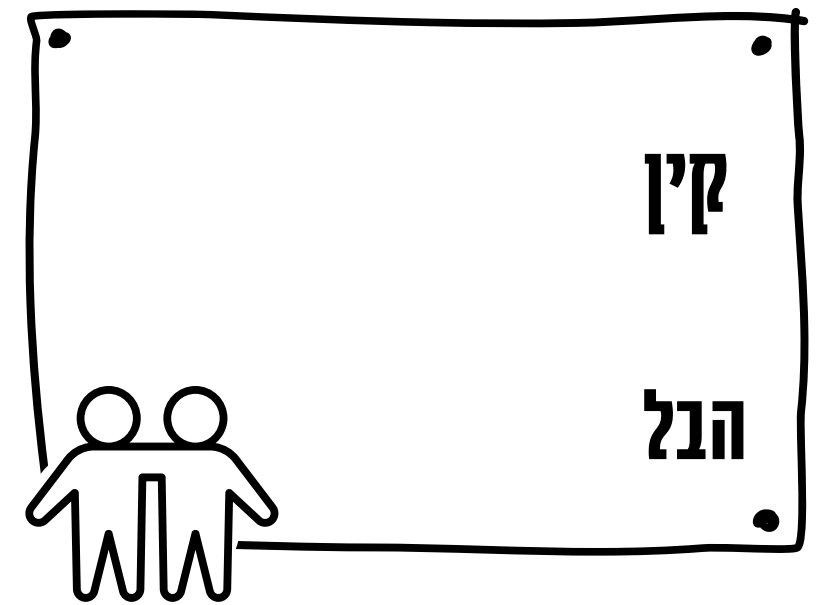
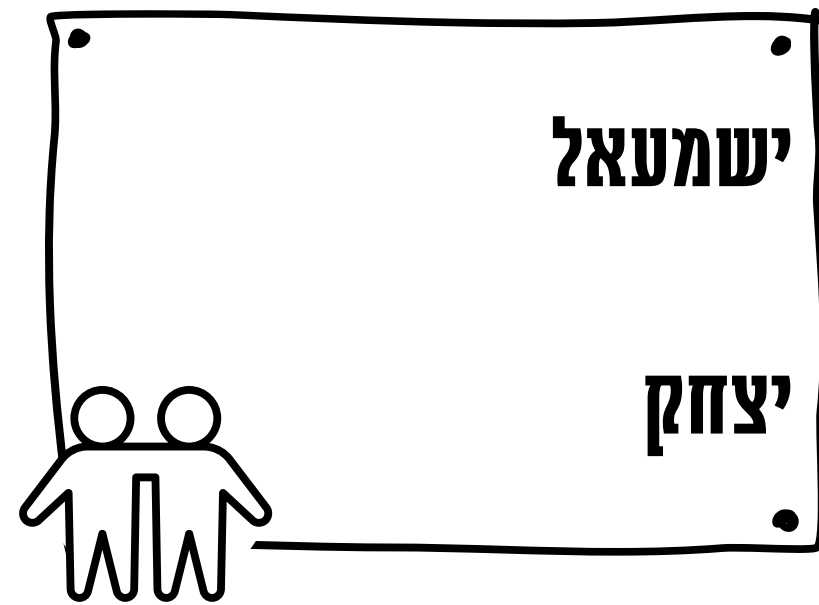
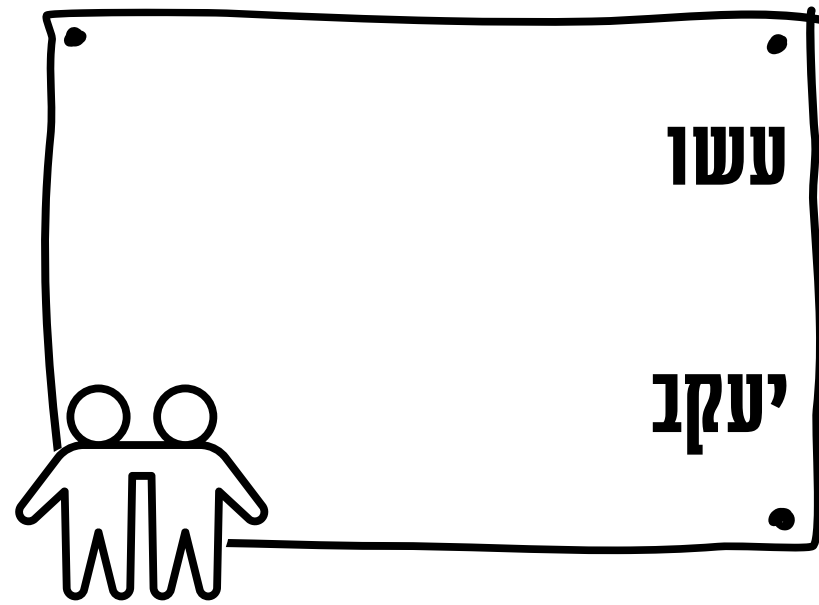
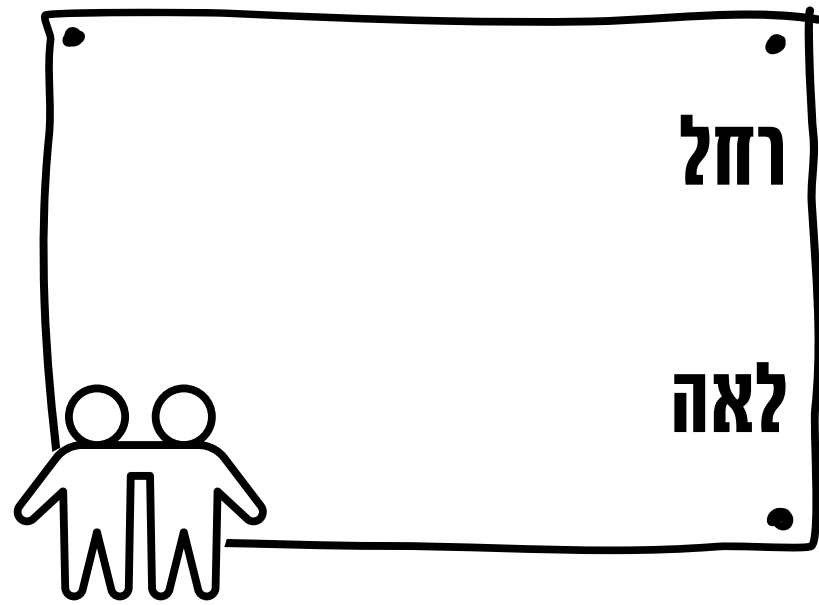
סוגרים שבוע פרשת תולדות בכורה וברכה

למורה: הכוונה לבחירה בצעיר/ צעירה באופנים שונים: למשל קין והבל - ה' מקבל את מנחת הבל הצעיר ולא את מנחת קין הבכור. רחל מועדפת על ידי יעקב שננזף ע"י לבן אביהן שכן אצלם מקובל לשאת את הבת הבכורה ראשונה.

בָּחֲנוּ אֶת הַיָּדַע שְׁלָכֶם - בְּצִמְדֵי אַחִים וְאַחִיוֹת בְּסֵפֶר בְּרֵאשִׁית :

- מִי מִבֵּין צִמְדֵי הָאֲחִים נוֹלַד רֵאשׁוֹן? סִמְנוּ **בְּאָדָם**
- מִי מִבֵּינֵיהֶם נִבְחַר וְזָכָה לְבִרְכָה? סִמְנוּ **בְּכַחַל**
- הֲאֵם אִתָּם זֹכָרִים נִיֶּצֵד נִבְחַר וְעַל יְדֵי מִי אוֹ בְּאִיזוֹ בְּרִכָּה זָכָה?

שורים יחד:

בנורה ובנכה

שיר לשבת: הנה מה טוב ומה נעים

סוגרים שבוע
פרשת תולדות
בכורה וברכה

שבט אחים ואחיות

סוגרים שבוע
פרשת תולדות
בכורה וברכה

עוד שירים שאפשר לשיר יחד:

מה שלומך אחות

מחרוזת שירי שבת

אח שלי/ משה
פרץ

אחותי / שירי מימון

אחותי/ שולי רנד

דרור יקרא

כולנו אחים

אחים/ שלמה ארצי
ועידן עמדי

יוצרים יחד:

בכורה ובונה

**יַעֲקֹב וַעֲשׂוּ הֵם תְּאוּמִים, אַךְ לֹא דוּמִים כָּלֵל... אֲפֹלוּ הַפְּכִים. קְרָאוּ כִּיצַד
מִתְאַרִים בַּפְּסוּקִים:**

**"וְאַחֲרֵי-כֵן יֵצֵא אָחִיו וְיָדוּ אֶחְזֶת בַּעֲקֹב
עֲשׂוּ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב...
וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יָשׁוּב אֲהֻלִים...
וְרִבְקָה אֲהַבְתָּ אֶת-יַעֲקֹב"**

**"וַיֵּצֵא הָרְאוּשׁוֹן אֲדָמוֹנִי כָלוּ כְּאֲדָרְתִּי שֶׁטָּר וַיִּקְרָאוּ
שְׁמוֹ עֲשׂוּ...
וַיְהִי עֲשׂוֹ אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שׂוֹדָה...
וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת-עֲשׂוֹ כִּי-צִיד בְּפִיו"**

צִירוֹ אֶת עֲשׂוֹ וַיַּעֲקֹב בְּהִתְאַם לְתֵאוֹר הָעוֹלָה מֵהַפְּסוּקִים

- לְדַעְתְּכֶם, כִּיצַד קָרָה שְׁשֵׁנֵי אָחִים שְׁנוֹלְדוּ לְאוֹתָם הוֹרִים וְגָדְלוּ בְּאוֹתוֹ בֵּית יְהוָה שׁוֹנִים כָּל כַּךְ? הֲאֵם
אַתֶּם מִכִּירוֹיִם מְקָרִים דוּמִים בְּסִבִּיבְתְּכֶם?**

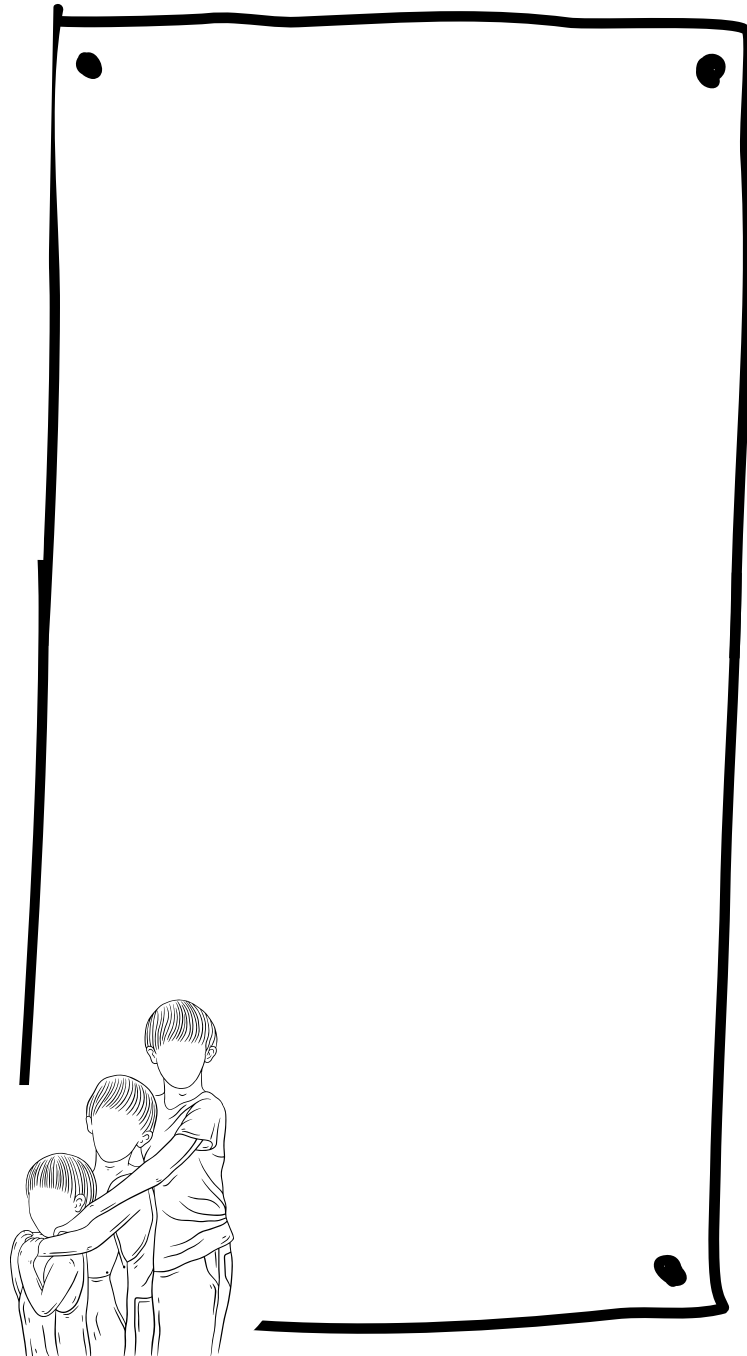
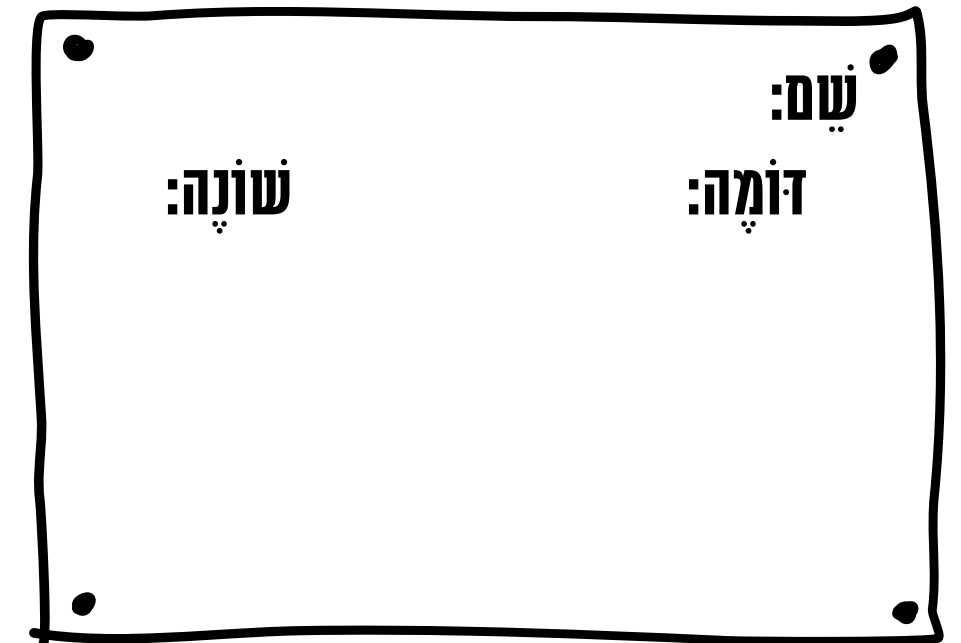
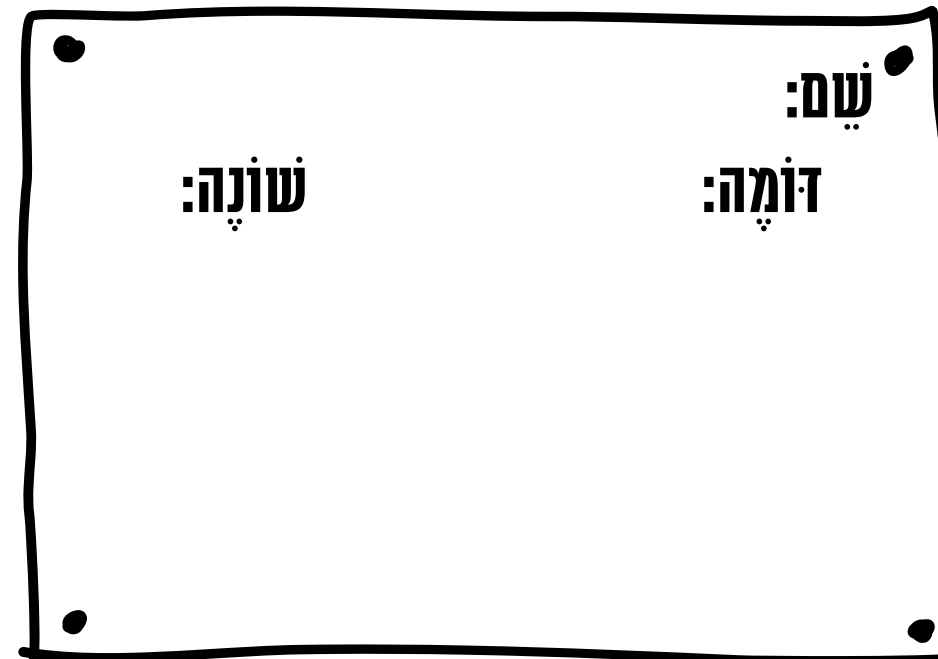
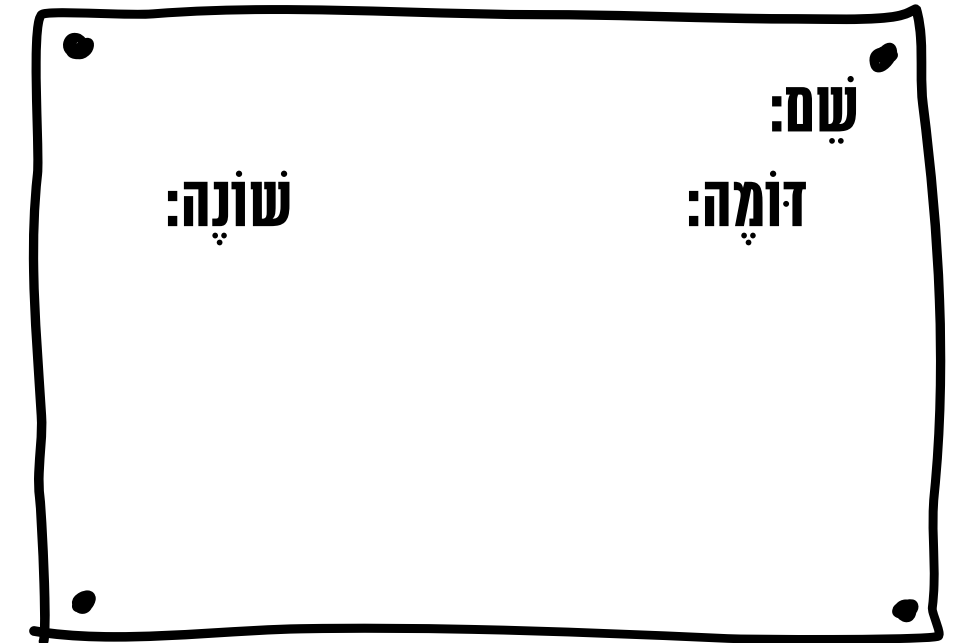
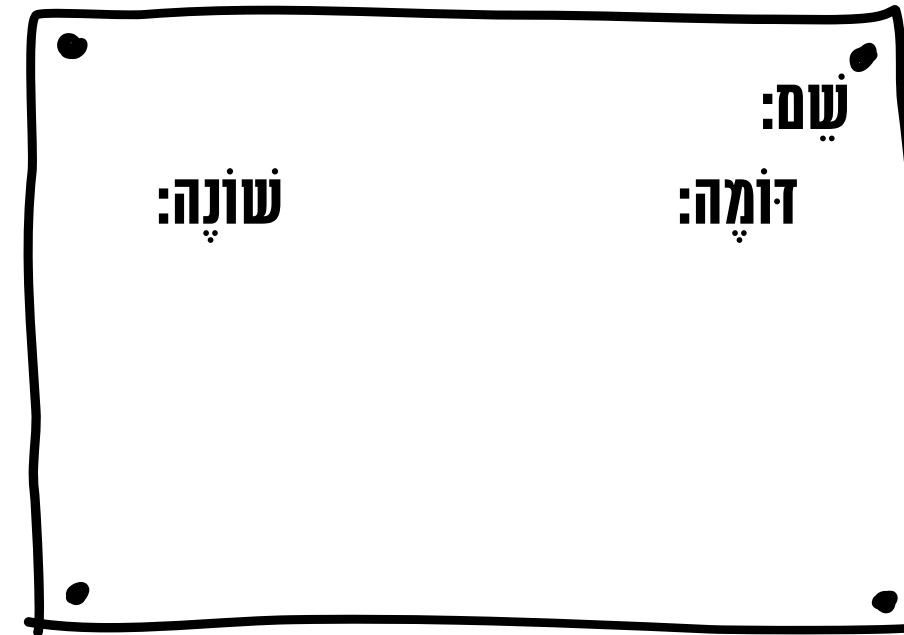
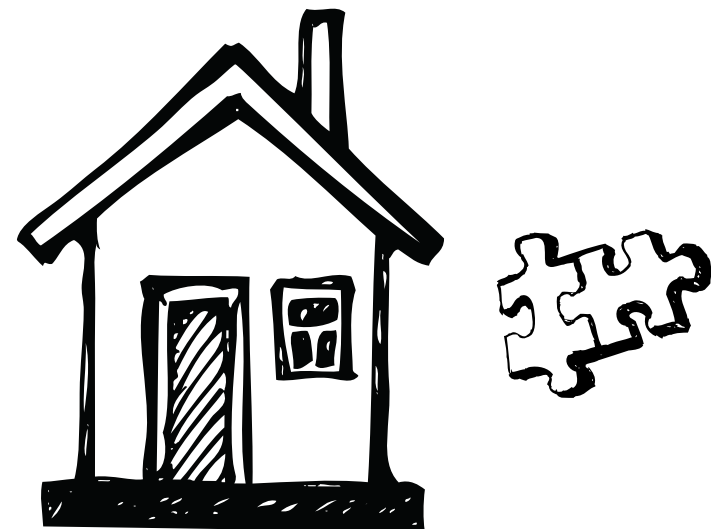
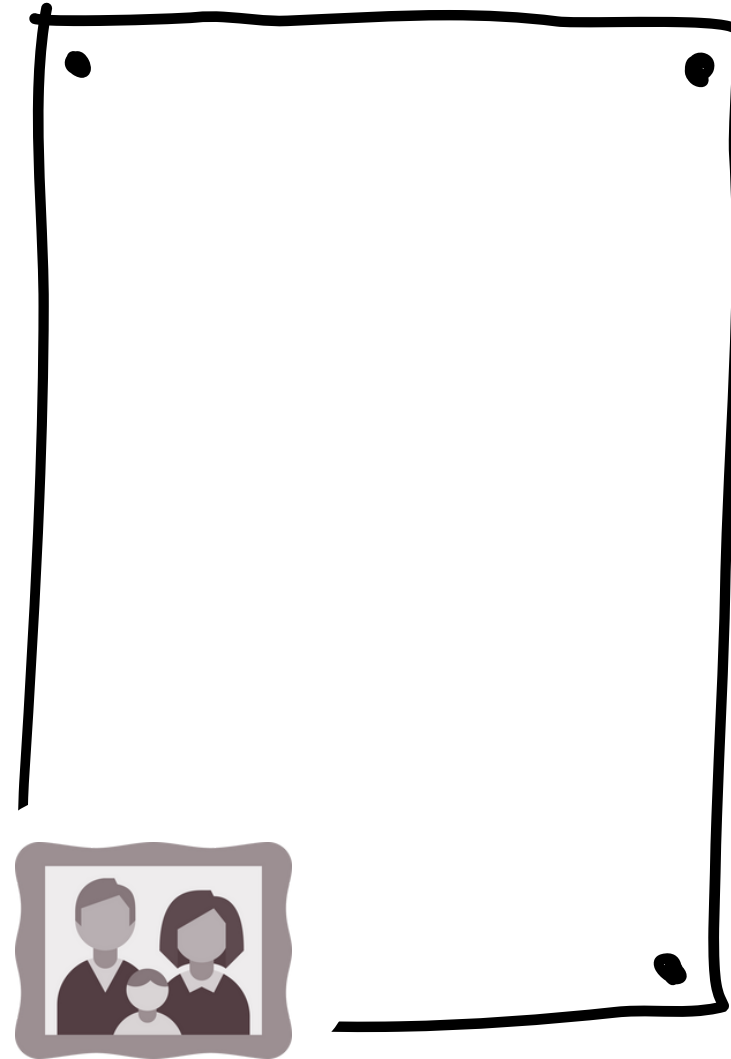
ואיך זה אצלכם במשפחה?

האם גם אתם שונים מאחייכם ואחיותיכם?

בחרו ארבעה בני משפחה כתבו את שמותיהם ותארו את הדמיון והשני
ביניכם לבינם (חשבו על מראה חיצוני, תכונות, תחביבים ועוד)

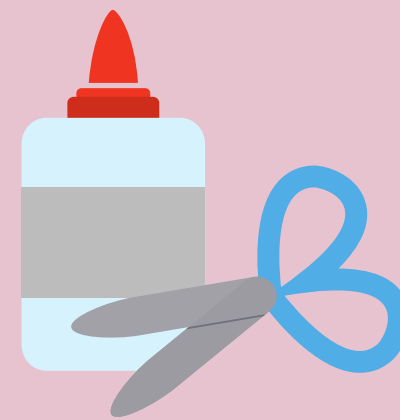
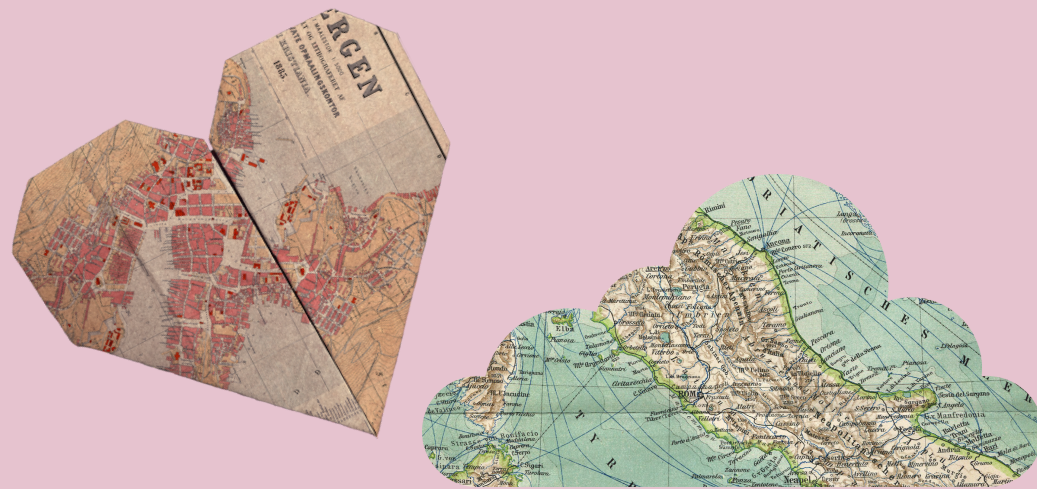
מי הבכור במשפחתכם?
אילו יתרונות יש לבכורה? ואילו חסרונות?

מה המקום שלכם במשפחה ביחס
לאחים שלכם?
אילו יתרונות יש בך ואילו חסרונות?

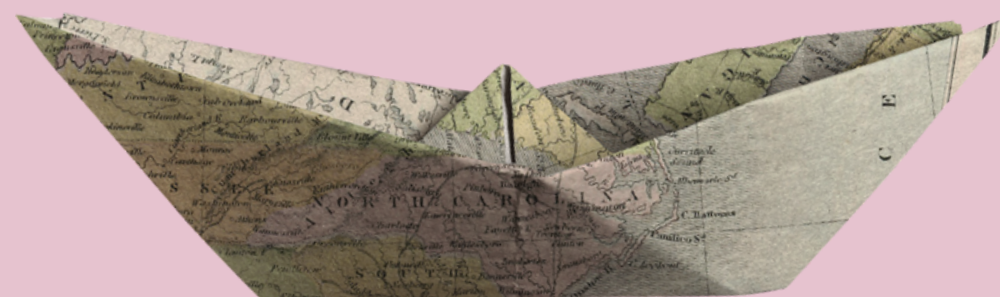

מָה מְשַׁתֵּף לְכָל בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה שְׁלָנוּ?
בַּמָּה כָּלֵנוּ דוֹמִים זֶה לָזֶה?

צְרוּ קוֹלָאז' שֵׁי־שֵׁקֵף אֶת הַדְּבָרִים הַמְּשַׁתֵּפִים לְכָל בְּנֵי
הַמְּשֻׁפָּחָה שְׁלָכֶם.

סוגרים שבוע פרשת תולדות בכורה וברכה

"כִּי־אֲנֹשִׁים אֲחִים אֲבָחֵנוּ."

(בִּרְאשִׁית יג ח)

שבת שלום!